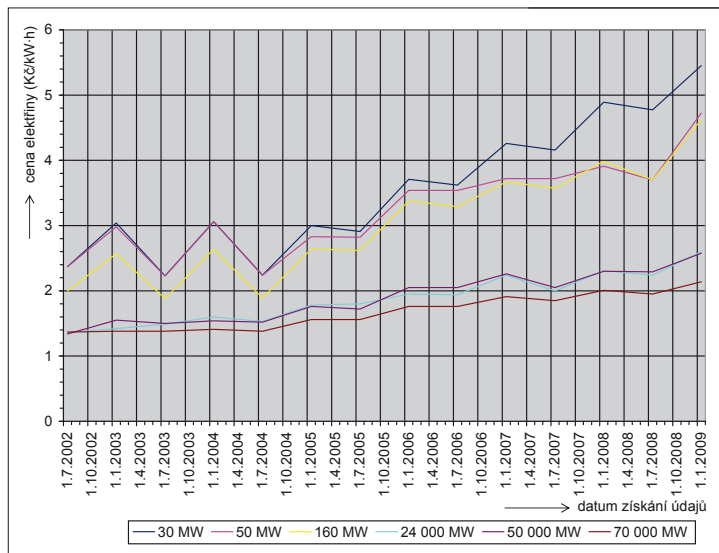

Prognóza sazeb za elektřinu pro podnikatele do roku 2009

Mgr. Ing. Milan Cikánek, analytik

Zdražování elektřiny převyšující průměrnou inflaci probíhá od roku 1994. Ceny za elektřinu rostou rychleji než náklady na její výrobu. Jaká bude situace do roku 2009? K odhadu je zapotřebí historie, pohled na dosavadní vývoj cen a na následné chování spotřebitelů, na to, zda růst cen přijímají, nebo mění spotřebu tím, že hledají náhrady, nebo zdali spíše spoří. Tlak cen vyvolal protitlak, stimuluje snahu spořit. Jestliže hrubý domácí produkt (HDP) vzrostl k roku 1995 jako základu v roce 2004 o 19,7 %, odběr elektřiny byl za stejné období zdrženlivější, index vzestupu činil jen 112,2, rostl tedy o 12,2 %. V domácnostech při růstu spotřeby v korunách odběr elektřiny ve fyzických jednotkách ale klesl, veřejnost se pokusila výdaje zastavit podle možnosti úsporami nebo volbou efektivnějších elektrických spotřebičů, lépe řešeného osvětlení. Srovnání vývoje HDP k roku 1995 a spotřeby elektřiny podle údajů ČSÚ a ČEZ je uvedeno v tab. 1.

Jak se vyvíjely ceny odebírané elektřiny, je zřejmé z tab. 2. Od roku 2002 poskytuje Český statistický úřad údaje o průměrných cenách elektřiny pro střední a velké odběratele. Ceny jsou podle skutečnosti, tedy včetně poplatků za různé velké jističe. Ceny elektřiny se zjišťují státním statistickým výkazem Ceny Elek 7-04. Průměrné ceny jsou vypočítány jako průměr z cen vykázaných nejvýznamnějšími obchodníky s elektrickou energií. Vy-

Obr. 1. Vývoj cen pro podnikatele podle výše spotřeby, skutečnost podle údajů Českého statistického úřadu, prognóza autor

kazované ceny jsou ceny sjednané mezi obchodníkem a konečným spotřebitelem v tuzemsku. Rozhodující pro zařazení odběratele je velikost odběru. Dále se sleduje, kolik odběratel platí za elektřinu celkem. Vykazují se ceny k 1. lednu a 1. červenci sledovaného roku. Zjištěné ceny jsou publikovány v únoru a v srpnu. Metodika zjišťování vychází ze Směrnice Rady 90/377/EHS o postupu států EU ke zvýšení průhlednosti cen elektřiny účtovaných odběratelům v průmyslu.

Z tab. 2 je zřejmé, že čím je podnik menší, tím je zdražování tvrdší. Být ma-

lým je pro odběr neefektivní. Elektrická energie za dva roky zdražila pro nejmenší podniky o 42 %, pro největší, se spotřebou 70 milionů kW-h ročně, jen o 22,4 %.

S přihlédnutím k uvedeným skutečnostem byl sestaven odhad růstu cen do ledna 2009 (graf na obr. 3). Jde tedy o průměrné platby za kilowatthodinu včetně DPH podle výše roční spotřeby. Z uvažovaných dvou alternativ je zde uvedena ta mírnější. Jestliže by se tedy naše předpověď splnila, nejmenším firmám by platba vzrostla z 4,26 Kč na 5,45 Kč za kilowatthodinu. Velkým odběratelům by průměrná cena vzrostla z 1,91 Kč na 2,14. Dánské přísloví je na tuto situaci jako šitě: bohatému čert kolébá děti i zadarmo, chudému ani za peníze nechce.

Rostoucí ceny elektrické energie budou stále více tlačit na řízení odběrů elektřiny. Sílí zájem spotřebitelů o úspornější osvětlení, o jeho modernizaci. Například mnoho firem sídlících nyní v Palladiu (nové obchodní centrum v Praze) proto již s odborníky uvážlivě spolupracovalo a zvolilo optimální osvětlení. Odborné řešení osvětlování bude namístě.

Literatura:

- [1] ČEZ: Výroční zpráva, 2005.
- [2] ČKAIT, ČSÚ: České stavebnictví v číslech. 2005 a 2006.
- [3] ČSÚ: Indexy cen průmyslových výrobců 2000 až 2006.
- [4] HEVERYOVÁ, M. a kol: Studie o sazbách za elektřinu v podnikatelském sektoru. Rukopis, 2000.
- [5] Obchodní věstník, ročník 2005 a 2006.

Tab. 1. Indexy spotřeby elektřiny ve výrobě, v domácnostech a v ekonomice, vztažené k roku 1995

Rok	HDP	Spotřeba elektřiny ve výrobě	Spotřeba elektřiny v domácnostech	Spotřeba elektřiny celkem
1995	100,0	100,0	100,0	100,0
1998	102,4	100,9	98,0	100,1
1999	102,9	98,3	95,3	97,5
2000	106,3	103,1	93,1	100,3
2003	115,1	108,0	97,7	105,7
2004	119,7	112,2	97,8	108,7

Tab. 2. Vývoj ceny elektřiny včetně DPH a různých poplatků za jističe podle výše roční spotřeby

Spotřeba (MW-h)	1. 7. 2002	1. 1. 2005	1. 1. 2006	1. 1. 2007	Relace sazby 1. 1. 2007/1. 1. 2005
30	2,37	3,00	3,71	4,26	142,0
50	2,37	2,83	3,54	3,72	131,5
160	2,00	2,64	3,38	3,67	139,0
1 250	1,78	2,49	2,75	2,99	120,1
2 000	1,63	2,16	2,50	2,59	119,9
10 000	1,58	1,88	2,11	2,50	133,0
24 000	1,37	1,78	1,95	2,24	125,8
50 000	1,34	1,76	2,05	2,26	128,4
70 000	1,37	1,56	1,76	1,91	122,4

Pozn.: V tabulce jsou statistické hodnoty, průměry ze souhrnů, relace je zaokrouhlována.